

Dosarul nr. 2ra-175/19

Prima instanță, Judecătoria Centru, mun. Chișinău (A. Andronic)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

Î N C H E I E R E

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Vintaniuc Gheorghe,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către
Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Vintaniuc
Gheorghe cu privire la încasarea datoriei, dobânzii și penalității de întârziere,
împotriva deciziei din 14 august 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
admis apelul declarat de către Vintaniuc Gheorghe și s-a modificat hotărârea din 12
iunie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău

c o n s t a t ă :

La data de 29 aprilie 2014, ÎI „Incaso” SRL a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Vintaniuc Gheorghe cu privire la încasarea datoriei, dobânzii și penalității
de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 23 octombrie 2012 între ÎCS „Iute
Credit” SRL, în calitate de creditor, și Vintaniuc Gheorghe, în calitate de debitor, a fost
încheiat contractul de împrumut nr. 508502, prin care ultimului i-a fost acordat un
împrumut în sumă de 3.000 de lei, care conform condițiilor contractuale, urma să fie
restituit în mărime de 4.259,20 de lei, ce include valoarea împrumutului de bază, taxa
aferentă contractului de împrumut - 1.000 de lei și dobânda contractuală în mărime de
17%, ceea ce constituie 259,20 de lei, iar pentru nerespectarea graficului de rambursare
a împrumutului, debitorul s-a angajat să plătească și o penalitate de întârziere.
Termenul-final de rambursare fiind de 8 luni, adică până la 23 iunie 2013.

A susținut că la 24 octombrie 2012, ÎCS „Iute Credit” SRL și-a onorat obligațiunile
contractuale, transferând la contul bancar al debitorului Vintaniuc Gheorghe suma de
3.000 de lei, fapt ce se confirmă prin ordinul de plată nr. 8 din 24 octombrie 2012, însă
pârâtul nici până în prezent nu a restituit împrumutul acordat.

A reținut reclamanta că Vintaniuc Gheorghe din suma datorată a achitat în două
rate doar 982,40 de lei.

Astfel, la moment pârâtul datorează suma totală de 6.088,60 de lei, constituită din
2.363,75 de lei datoria propriu-zisă + 760,45 de lei taxa aferentă contractului de
împrumut + 152,60 de lei dobânda contractuală + 2.811,78 de lei penalitate de

întârziere, adică 0,5% din suma datoriei de 2.363,75 de lei plus taxa aferentă 760,45 de lei calculată pentru 180 de zile.

A invocat că la 21 ianuarie 2014, ÎCS „Iute Credit” SRL a expediat în adresa debitorului Vintaniuc Gheorghe somație, prin care a solicitat rambursarea împrumutului, dobânzii calculate, taxei aferente la contract și penalităților calculate conform contractului.

A notat ÎI „Incaso” SRL că, având calitatea de creditor, în baza contractului de cesiune nr. CES-1 din 01 iunie 2010, încheiat cu ÎCS „Iute Credit” SRL, prin care ultima i-a cesionat dreptul de creanță, inclusiv și asupra celei ce rezultă din contractul nr. 508502 din 23 octombrie 2012, fapt ce se confirmă prin factura seria PA nr. 0922579 din 31 martie 2013 și Actul de transmitere a drepturilor asupra creanțelor nr. 001/31.03.2013 întocmit în baza contractului de cesiune a creanțelor nr. CES-1/01/06/2010 din 20 iunie 2010, unde sub nr. 170, se regăsește pârâtul, a înaintat prezenta acțiune.

În contextul expus, a cerut ÎI „Incaso” SRL încasarea din contul lui Vintaniuc Gheorghe în beneficiul său a sumei totale de 6.088,60 de lei ce rezultă din contractul de împrumut nr. 508502 din 23 octombrie 2012, constituită din 2.363,75 de lei cu titlu de datorie, 760,45 de lei taxa aferentă contractului, 152,60 de lei dobânda contractuală și 2.811,78 de lei penalitate de întârziere, adică 0,5% din suma datoriei 2.363,75 de lei plus taxa aferentă 760,45 de lei calculată pentru 180 de zile, precum și 2.000 de lei cheltuieli de asistență juridică și 270 de lei taxa de stat.

Prin hotărârea din 12 iunie 2017 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, acțiunea a fost admisă în parte și s-a încasat din contul lui Vintaniuc Gheorghe în beneficiul ÎI „Incaso” SRL suma de 6.088,60 de lei ce rezultă din contractul de împrumut nr. 508502 din 23 octombrie 2012, precum și 270 de lei taxa de stat și 1.000 de lei cheltuieli de asistență juridică, în rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță și-a motivat soluția prin faptul că la actele cauzei se atestă suficiente probe concludente și pertinente ce justifică pretențiile reclamantei ÎI „Incaso” SRL, în calitate de creditor, în baza contractului de cesiune nr. CES-1 din 01 iunie 2010 încheiat cu ÎCS „Iute Credit” SRL, prin care ultima i-a cesionat dreptul de creanță, inclusiv și creanța pârâtului ce rezultă din contractul nr. 508502 din 23 octombrie 2012, privind încasarea din contul pârâtului Vintaniuc Gheorghe în beneficiul său a sumei totale de 6.088,60 de lei ce rezultă din contractul de împrumut nr. 508502 din 23 octombrie 2012.

Prin decizia din 14 august 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către Vintaniuc Gheorghe și s-a modificat hotărârea din 12 iunie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, prin micșorarea sumei ce rezultă din contractul de împrumut nr. 508502 din 23 octombrie 2012, încasată din contul lui Vintaniuc Gheorghe în beneficiul ÎI „Incaso” SRL, de la 6.088,66 de lei până la 4.477,45 de lei, în rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Instanța de apel, cu trimitere la prevederile art. 619 alin. (1), 624 alin. (1) și 630 din Codul civil, și-a motivat soluția prin faptul că clauza penală prevăzută la pct. 6.1 din contractul de împrumut nr. 508502 din 23 octombrie 2012, în mărime de 0,5%, ce constituie 2.811,78 de lei, calculată din suma datorată 2.363,75 de lei pentru 180 de zile de întârziere, este vădit disproporționat de mare, din care considerente a ajuns la concluzia de a o reduce până la 0,1%, care este prevăzută de legislația în vigoare și practica comercial-contractuală din țară.

A concluzionat instanța de apel că suma penalității de întârziere ce urmează să fie încasată din contul lui Vintaniuc Gheorghe în beneficiul ÎI „Incaso” SRL constituie 500 de lei, calculată după formula: $2.363,75$ de lei suma datoriei $\times 0,1$ % penalitate de întârziere $\times 180$ de zile de întârziere, care este una rezonabilă, reieșind din circumstanțele cauzei, condițiile contractului și prevederilor legale.

În circumstanțele enunțate, a considerat instanța de apel că suma totală ce rezultă din contractul de împrumut nr. 508502 din 23 octombrie 2012, încasată de către prima instanță din contul lui Vintaniuc Gheorghe în beneficiul ÎI „Incaso” SRL, urmează a fi modificată prin micșorarea acesteia de la 6.088,60 de lei până la 4.477,45 de lei.

La data de 14 noiembrie 2018, Vintaniuc Gheorghe a declarat recurs împotriva decizie instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 14 august 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii integral.

În susținerea recursului Vintaniuc Gheorghe a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

La data de 15 decembrie 2018, în adresa ÎI „Incaso” SRL a fost expediată copia recursului declarat de către Vintaniuc Gheorghe, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin încheierea din 06 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, prezenta cauză civilă a fost ridicată de la examinare în ordine de recurs, cu remiterea acesteia Curții de Apel Chișinău pentru emiterea unei decizii suplimentare cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a micșorat suma încasată din contul lui Vintaniuc Gheorghe în beneficiul ÎI „Incaso” SRL cu titlu de cheltuieli de judecată de la 1.000 de lei până la 500 de lei.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Vintaniuc Gheorghe este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Potrivit art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei din 14 august 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa lui Gheorghe Vintaniuc la 13 septembrie 2018 (f.d. 104), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către acesta.

În această ordine de idei, se constată, că în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 14 noiembrie 2018.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate.

Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depusă de Vintaniuc Gheorghe, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esență, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de apel inițială și cea suplimentară, precum și explicațiilor date de către acesta în cadrul ședinței instanței de apel, asupra cărora Curtea de Apel Chișinău s-a pronunțat deja în modul corespunzător (f.d. 43-50, 82-84, 94-96).

Astfel, se deduce că cererea de recurs *de facto* este o transpunere a motivelor din cererea de apel.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurentul nu a evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

Mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Vintaniuc Gheorghe nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de către instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (cauza Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de către Vintaniuc Gheorghe nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Vintaniuc Gheorghe a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv.

De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele de judecată ierarhic inferioare au examinat cauza sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, au aplicat și au interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Vintaniuc Gheorghe împotriva deciziei din 14 august 2018 a Curții de Apel Chișinău în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Vintaniuc Gheorghe împotriva deciziei din 14 august 2018 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic